

- Donzella e ialuol quest uos
 Quez amdoas cumenalmen
 28 Saupessem e per iuiamen
 Cal deu auer lo caualier
 E tremezem per messagier
 Le iuglaret quez aissí es
 32 Qe uos a dich uertat con es
 Ni con sí ma estat iuiatz.

Sense entrar en apreciacions sobre la part literaria d'aquest text, nos limitèm a cridar la atenció dels erudits respecte a les varies alusions que s'hi veuben als trovadors n'Huch de Mataplana (*d.* 2, 18 y 21); Gauselins Faydits (*a.* 11, *c.* 19, *g.* 8); Folquet (*e.* 5, 25); Miraval (*b.* 4); y además altres com Gaubert de Puei (*h.* 12); Bernat (¿de Ventadour?) (*c.* 17); Perol (*f.* 1) y Montainagoutz (*f.* 15). De casi tots ells poden llegirse abundants notícies en les obres romanistes que parlen del primer cicle trovadoresch (1). Serà temerari suposar, en vista de dites alusions y del mateix llenguatge, que'l nostre text fou compost a Catalunya en les darreríes del segle XII o en lo començ del següent?

E. MOLINÉ Y BRASÉS

ANTICHS INVENTARIS DEL BISBAT D'URGELL

Regonegut per tothòm l'interès que tenen los inventaris mitgevals per conexer la nomenclatura variada dels objectes, principalment dels d'us domèstich, y en general per contribuir a l'estudi històrich de les custums privades, ens decidim a publicar los que havèm darrerament aplegat. En primer lloch donàm les anotacions o partides que havèm cregut més interessants de diferents inventaris transcrits en un Manual notarial del any 1380, conservat en l'arxiu de la antiga vegueria de la Vall de Ribes, en lo Comtat de Cerdanya y Bisbat d'Urgell. Es un volúm en paper, ab la major part dels fulls desgafats, que mideix 222 × 153 milímetros. Advertim que per simplificar y evitar la enujosa repetició dels *item* los havèm suprimit y continuarem les partides a ratlla seguida.

(1) V. les de Bastero, Raynouard, Díez, Bartsch (*Grundriss*, p. II), y Milá, (*Ob. compl.* tomo II).

Inventari den Pere Pons de Batet: Primo, dos bacons e mig bells e grans de carn salada. — Item, tres sagins bons e sufficientes. — Un bacinnet patit de aram. — Una flassada blanca ab listes de lana burella. — Una flassada sotill blanca ab listes verdes e blaues. — Un trausser ple de ploma. — Un bot nou de tenir vi. — Un parollet patit daram. — Una olla de coura migencera. — Una caldera daram migencera. — Una olla de coura patiteta. — Una padella. — Una capa blanca ab lo copussay folrat de burell.

Inventari den Jaume Pellicer de Ribes: Primo, un sach ab segla una cortera. — Item, una archa menys de cobertor. — Una rosora. — Un ambut de carabaça. — Un bot aull. — En la cort un com de porchs. — Una conqua. — Una caça. — Una parola. — Una pasteracu bertada. — Un scon. — Una taula. — Uns clemasces e un baci. — XII scudelles V. taylladors I. rosora I. padella e I. leues. — I. olier de terra I scudeller aull I ambudera e I loça. — I. bot aull I sadaç aull I scryn aull e II. flaçades blanques de lana I capzall aull e I colga. — I. cardaçes I. post I. flaçada de borre e I. scryn ab clau. — I cabaçot aull I pala de forn I. tovaylles. — A meçana I bou de pell vermeyll, I. somera. III porchs II grans e I poch X. cabres XIII besties de lana I. aradra I. jou esta entorn tres migeres de froment segalos.

Inventari den Andreu Sala: Primo, un dorch vinader. — Item, uns ferrs unes cardes holdanes e una pastarota. — Una padela I. penistro e una horeza embudera. — Una farrada una salera e un morter defust ab I picho. Un cabaço I pasador de farina e I cresol. — I scudeler, dues vergueres, V scudeles e IV taylados. — I conca de fust, I peliça, I picha de fust e I concota. — I mesura cayrada, I morterot de pedra e I arquibancot.

Inventari den Ramon Alamayn: Primo, una farrada, II conques de fust, III anaps de fust. — Item, dos picons de boix, I leues, II loces la une trocada. — Un triba, I axa, I tesores, I axoll e II morters de fust. — Una greala de terra e II oles de terra ab sa cobertora. — I leues, I fauç, I tou ab lana sutze entorn una lliura. — I paleyn, I bot, I dobler ab lentiylles, I capero burell. — I troç de flaçada ab bren e I sach ab bren. — I stryn ple de tremesor entorn I cortall, I cero ab faues entorn dos punyeres, I bacho, I sagi e II oveylles salades. — Dos trocets de squena, I scriyet aul e I forch daylls. — Un seruidor de verga, II flaçades de lana e un capzall. — Un cerro ab pesos e faues entorn I punyera e I. bot. — I cistella menys danse, I axoll aull, I sadaç e I aradra. — I colga e un sobrelit folrat de pells.

Inventari de na Berenguera, müller den Bernat Marti: Primo, una paroleta de portar ayga, I ambudera e I bancha rodona. — Item, I scudeller entorn miga dotzena de taylladors e miga de scudelles e I comell de pedre. — I aynes de stachas, I morter de fust e I padaçot de tovaylles. — I passador de farine, I panistre, I ambudera negra e I caça de vidre. — Dos tria pedres, I dorch de terra e I vexelot. — I sac-

lit aull, I colga, I troç de vanoa et I cobertor de pells aull. — Una capçana de dorch aull, mig braç daylls e I picha de sall. — IIII mudelons de blat tot froment comu, I paleyn e I arer.

Inventari den Pere Clarà: Primo, in coquina una olla tupi migençera, I ferrs de foch e I ast de ferr. — Item, una pua de torn, II oliers de terra, I selaret e II leues. — II sitis de lanots, I loca trocada, I caça de poall e II ferrades. — I fornell de fust, II sitis, I buffador e I baci daram. — XXVI fusos, I salaret de fust e I banch scon ab una tauleta. — Dos comelets de pedra de galines e I morter de pedra. — Una rasora de raure pa, II anaps de fust e I boteta poch. — II filoses, I spasa, I coltell de penistre e I archa farinera hay una ambudera plena de mell. — I sach ab una punyera de farina e III fils de paternostres negres. — II greals de terra, I olier ab I poch doli e I panistret. — Un cano de cana ab III aguylls basteres e IIII tribanelles. — Una borsa e hay III florins V blanques franceses e II sous VI diners en menuts. — Dos borsotes ab fonoyll, I capdell de fill, I canaler de parret. — Un ganinet auda ab manech de vori, II gots e I gerra doli. — Una ambudera ab un poch de mell e I cuyllera de fust. — Un vell de li I barrall de vidre e II doblers ab II punyeres de faues. — Un barralet de vidre ab vinagre, I sella de lenya e I ferrs de foch. — Un taulell de portar pa barrat e I scudella de terra pintada. — Un mantell leonat aula e I gonella de dona de blau clar. — I camise de dona, I xopa de bagni audana e I cuçoll. — I pala de fust, I picho de boix, I torn de filar lana — I cauces vermeylles e altres blanques, I sogas e I sach fariner. — I trausser de fustani e I aspi de auspiar lana. — I capsa de tenir salsa, I paner, I panistro e I braç daylls. — I cistella plena de taueles de torn (?) e I mirayll. — I desquet ple de fonoyll, I rascle de palar neu. — I sent crispofoll e I destrall de mealer.

En la rera casa II coteblans, I cot de cauellat e II tovaylles. — I tovayllo ab tres madexes destam e I cabaço ab sal entorn I punyera. — II vells de coto, II de seda, I capell, I borsa, I didall e I scryet. — I borsa de seda ab pebre gíngebre en I paper e I capell obrat. — I borsic de cuyr, II blanques e miga franceses e II perpenyanes e III sous VI diners e I lit corrué. — I correge ab un coltell, I borsa, III blanques franceses e I perpenyana e I ganinet. — I coterdie blaue clara, I manegues burelles e I denental aull. — II dorchs vinaders, I gran e altre poch e I banasta de canem cuberta de pell. — I couenet petit ab pel, I fromatge e I coue ab pell de gos. — I banasta plena de lanes grosses burelles e I poch de lana en I sach, flogada entorn XXV lliures. — I archa ab dos mugs de froment tremesor e IV froment ges qui pesen entre tots entorn V lliures. — I sach de bren, I sach de canem apedeçat, I dorquet, I pitxer destayn. — I correge ab son coltell e ab sa borse e I correge ampla ab dos sinelles. — Mige dotzene de fusos, I cuyllera de mengar leyt, I cero de cuyr. — I citriyll de terra, III pells lanudes e I cota de sarczill. — I flaçada blaue de borra lista-

da de vert, de vermeyll e de blanch. — Dos farsets de blanquet que no son cusits que stan en poder del sastre. — Entorn XXII besties de magors de lana e entorn X anyells laytenchs, I taulell de portar pa e I dorch vinader. — Una balesta, I aradra, I lança, I farradaça, I faug, I striyot aul. — I desquet, I clamascles, I codrat de lar, I ansat de terra trencat. — I citriyll, I squela ab un colar, I jubet, I cot burell anda. — I paues, I cobertorot de pells, I lumaner de tea. — I fusada de lana negre, I tinell aull, I sedaç aull. — I bot squinçat, I dorch de terra aygoade, I verguera, II batoylles. — I carabaçaça, I conqua ab sal, I dorch de terra apadaçat qui es aygoader.

Inventari de na Francesca filla den Joan de Ribes: Primo, I cistalaça, I saginera, I curtapeu blau de dona, I moltonessa. — Item, I mantell de mesclat ab pena nou, I samal aull plena de veladra. — Lana cuita filada e blancha, I pintes de pentinar lana. — I segi, II corters de moltonesa, II tous, II carabaces. — I caxa ab cartes e segellada ab segell del scriua, I desquet ab sall. — Iambut de colar leyt, III steues, XIII braçs daylls, II cercles de ferre. — I glaiot, I armaris, I pells de mantells, I capzalot, I marfega. — I canestrell de paschar ab alguns ferraments, I molls de ferre. — I lantia de vidre, I pareyll de çabates, I arch de balesta. — I salera de tenir sall, I canistell de peschar, I triba trencat. — I saler de sall ple derba colera, I canalobre de coure. — I forroyll de ferre, I canalobre de ferre, I capzana. — I filat de lebres, I cuberta de mulls audana, I cabaça de jonch meri. — Un strinyaç, I paleyn, I caueço de ferre, II muls ab lur exartia?

Inventari den Guillèm Benet de Serrat: Primo, I torbeyll, II pitxers verts, I bugaca, III reylls, II aradres. — Item, II segins de porch e la un es encetat, I jubet, I gonella burella. — II bugots, I guangua, I scarppe, I daylla, VII squeles menys de batayll. — II sogons de cuyr cruu, I enramadora, V exades, I fuylla despasa. — I plom de peredar, I arer, una picha de picar sall ab son picho. — I calces de sartzill, un parell de bous que te en Colomer emparats per la tayll del castell de Queralbs. — Sen mana en Michell per la soldada de son fiyll XLV besties de lana. — Sen mana en Serrat de Planoles per laxouar de la dona LXXX besties de lana. — III anaps, I armariaz, VI fusos, I scar-daces auls, I scriuy ab bren. — I breçoole, I cabaç ab segon, I capçelaz de ploma. — I bugaca, I cresola de ferre, I spatlar de carn salada veylla. — Al cofre han libres primo I flors sanctorum, I bulum del breuiari de mors, I stories del Alexandri sume bernedina, I pamfill e I fenser, I libre de notables teologals, I libre de natures (?), lectura de actors (?) e I breuiari del bisbat durgel (1).

(1) Lo libre de natures podria ésser lo *Libri Naturales* d'Aristòtil; al menys axí surt entre 'ls llibres dels predicadors de Barcelona a la primeria del segle XIVe.

Inventari den Johan de Ribes: Primo, lana lauada e filada entre tota X lliures, I vanoha. — Item, II oreyllers, V matelaces, IV moltoneises, I capaster de ferre. — I aspi de auespiar lana, VII façades cominals, I triuell. — I caxa plena de passadors, I cuyraces de maczem. — VIII dogues de tina, I pedra doli, I tunge, VIII porceis. — I sella, I bride, I spero, I sarria, I cardes, XII braces daylls. — I coltell de cinta, II balanças, II streps de balesta, I baci dacaptar. — II reyllés de porta, II vellons blancs de lana sutza, I pell de cabre. — Entorn mig quintar de lana, XIV pells lanudes, I forroyll. — I caça mens de cua, I correge ab un borsich, I daga. — I scriuania ab IIII vengelis, I balances de carnicer. — Una truge uiua, IX buchs vius, IV galines, I capo, I polet.

Inventari den Pere Baró de Queralbs: Primo, I ondídors, I debenedores, I cabaç de jonch meri, I sarria. — Item, I pertxa, I peliço e entorn II somades de lenya. — I corbeyll, I eradra gornit, I jou gornit, I cot blau de color. — Altre cot ab aligots e ab pell de blau seur. — Un curtapeu blau de una color. I coxi auda. — Una pena de mantell audana e I torn ab puá. — Dos axadons, I ferruca de coltell, I fromatge, II vells de coto. — Un got de vidre, VI florins dor, I resora de raur pa. — Un dobler, una resora de pastera, I coltell ab manech de boix. — Una sogá despart, I caça de poall de fust. — Una orça aigadera, I conca en que seu una pastera cobertada. — En la casa deuant la casa fogayne, V mugs de ciuada. — Una archa ab segla fromentosa, entorn III mugs, I borraça de treliç. — Unes cardaces cominals, I pitxer destayn. — II tribes, un exoll, I sach olda ab bren, II exades. — II reyllés de ferre, I exedo, I buch ab abeylles. — Bestiar de lana XCVII moltons; XCV oveylles anyells mascles, XVII e XX anyelles, VI cabres e II bous. — I squella grossa, I forcha de ferre, I ca gran. — Lana prima ab vediyll e pintanada e filada XX lliures. — Lana migana lauada en vediylla XXVI lliures, lana grossa leuada XIII lliures.

Inventari dels béns del difunt en Pere de Guardia, qui fou Precentor de la Iglesia de La Seu, Rector d'Alp, beneficiat de Puigcerdà y Canonge de Tremp, atorgat per los marmessors de sa derrera voluntat en Francesch de Thoma, ardiaca de Cerdanya; en Berenguer de Erill, canonge, i en Jaume Vilar, Prebere y Beneficiat de La Seu, en presencia del notari en Pere de Ministrells y dels testimonis en Guillem Call, Porter menor de la Iglesia de la Seu; en Joan de Puteoclausó, escriptor de la propria ciutat y en Pere Corchat, Rector de Borr, en lo Bisbat de La Seu, lo dia 8 de Febrer del any 1400:

Et primo invenimus in hospitio in quo dictus defunctus suam habitationem faciebat: in quadam camera: Item un cofre apres del lit en lo qual havie... — Item dues cuyleres d'argent. — Un coxi obrat de seda. — Un bosset en lo qual havie un reliquiari d'argent ab un cordo de seda morada ab botons dor. — Hi avia un tiuat (?). — V. pedres que

havié en lo dit reliquiari de les quals la maior senere arrenchada. — Un cartro. — Un albara scrit en paper en lo qual contenie que en Bernat Todo de Limignana que tenie en diposit VI florins. — Una correga platenada de vori en la qual havie un flori e un morla. — Altro carner de cuyro ques tanchaue ab cadenat en lo qual havie un cordo de seda vert ab dos botons de fill dor per ceynir. — Una bossa de seda en la qual havia XI florins dor. — Altra bossa blanca ab botons dor. — Hauie en la dita cambra altro cofre maior en lo qual havie un manto folrrat de vermeyll e negre. — Una gramaya de londres vermeylla. — Una capa de bruneta de canonge folrada la cara de vays. — Una gramaya de xemelot color de morat folrada de taffata blau embolcada en una tovaylola ab les ores negres. — Una gramaya de colea folrada de vays ab son capero folrat de blau. — Dos sobrepellics. — Dues almuczes de bruneta la una folrada de tafata e laltra de vays. — Una cota de vermeyll folrada de tadins blancs. — Una cota negra. — Un capero de drap vermeyll. — Altro capero folrrat de negre. — Un briau de fustani. — Uns puynets de drap de lana. — Un..... de sendat vermeyll. — Una caixa en que havie unes clementines descuarnades cubertes de vert. — Un libre apelat gotfre de pergami cubert de vert (1).

Item, un libre de paper iomanez cubert de vermeyll. — Un libre de paper apellat les questions de maestre borch dominicalls. — Altro libre de paper apellat les constitucions de Tarragona. — Un petit cofre encuyrat en que havie moltres letres de paper. — Un libre en pergami scrit apelat..... speculatorum cubert de vermeyll. — Un libret de pergami en frances. — Un maczapa pintat ple d'scriptures de paper. — Un libre de paper de lectura de gramatich. — Un maczapa poch de fust buyt. — Altro libre de paper apellat liber sinodaris a domino Raimundo Episcopo limoscensis. — Altro libre de paper apellat isopus. — Altro libre poch de paper officii de sancta Maria he ahi set salmps. — Un studi ab sa roda e ab sa caixa en la qual caixa havie un pareyll de lançols grosses. — Unes tovayles ab listes braues. — VI mandills. — Un jupo de fustani menys de manegues. — Un capero de vermeyll folrat de blau. — Una jacha ab uns puynets vermeylls. — Un fasset blanch. — Una cota de drap vermeyll folrada de pena negra. — Una camisa de cor. — Un fasset folrat de blanch. — Una pinta de vori de poch valor. — Un ferre de glaui. — Una barreta negra. — Una almucza negra de cor folrada. — Un pareyll de ezabates entapinades. — Una lectura de paper de te vult deus. — Un breviari ab tan-

(1) Lo *Gotfre* és segurament la *Summa Gotfredi* que figurava entre'ls llibres dels frares predicadors de Barcelona a mitjans del segle XIIIe y que se creu era obra de Gotfret de Trani. En lo *Diplomatari* de cultura catalana del Sr. Rubió y Lluch hi figura una lletra del Rey Pere III, del any 1350, per la que fa present d'alguns llibres, entre ells la *Suma de Gaufret* a Joan Gil de Castiello.

chadors d'argent. — Un maczapa ab frasqs clottes (?). — Un martelet. — Unes tenayles. — Un panistret ab ferraments. — Un taulell de scachs a jugar. — Un coxi de mayla. — Una mayla dolenta. — Unes bescazes (?). — Dos paneses vermeylls. — Un maczapà ab roses. — Un arquibanch en que fa pa. — Un mos de mul ab sos banchs. — Un strayl barrat de groch et de vermeyll. — Una colgua en que jahie lo dit defunt. — Un sobrelit de isarczs. — Una flaczada blaua ab listes blanches e vermeyles. — Una vanua barrada de vermeyll e de groch de pocha valor. — Dos lanzolls. — Una toczena. — Un matalassal ab listes blaues e blanches. — Un trausser. — Dues taczes d'argent redones daurades de dintre marchades de barezalona. — En la casa de la cuyna una caldereta pocha. — Una ferrada ab sa tacza pocha. — Un tinell. — Dues padeles. — Un barrall de veyre folrat. — Dos asts de ferre. — Una lócza. — Una scaczadora. — Una ola de terra. — Dos tayladors grans de fust. — Uns ferres grans. — Uns ferres petits. — Una taula ab sos capitells. — Una cadira. — Dos banchs. — Dos mols de ferre. — Dues scudeles e tres greals de terra. — Una ampola de veyre. — Un pitxer de terra. — Dos morters ab dos boxs de fust. — IV tayladors de fust. — Un olier. — En l'altra cambra una caldera gran. — Una somal. — Una destrall. — Una colga. — IV flaczades. — Un mathalas. — Un sachech. — Una lanterna de studi. — Un fre. — Uns sperons. — Una mula de pel parda. — Una sela. — Un bast. — Altro fre. — Un arquibanch en que ha un baci de lauto. — Una ola de coure. — Una gramaya negra de pocha valor. — Una bacina de lauto. — Dos lanzolls. — Dues tovayles. — Dos tovayloles. — Una pastera. — Un saquet de lanaurgia la qual dien que es entre lo dit defunt e lo dit mossen en Berenguer deryll. — Una cacza d'aram trenchada. — Tres banchs. — Una gabia. — Una bancha foradada. — Un caliaz ab scriptures. — Un peliczo de pell de guineus. — IV posts. — Dues pipes buydes. — En lo obredor del dit alberch: Dos barralls la hute, na barona. — Un cademat ab sa clau. — V posts noues. — Dos peus de colga. — Una cuberta destudi. — En lo celer den serra en lo carrer de tres dos en la dita ciutat dix lo dit Jacmé Vilar que havia lo dit defunt en un vixell VI.... que pot tenir VI somades de vi. — Dues somals noues. — Una carta de absoluta e de deute que en P. gaczoll preuere del loch de tremp confessa de deure al dit en P. de guardia C. XCVIII solidos la qual fo feta a ceruera a VII dies de Març lan de M. CCC. LXXX quinto closa per ma den Berenguer de Examenno habitatoris Ceruarie Auctoritate Regia notarii publici. — Habie en la dita carta un albara de paper scrit de ma del dit p. gaczoll preuere que li deu C. XC solidos e VI diners.

Inventari dels bens del difunt Mossen Raimon de Frexa, Prebere y Beneficiat de la Iglesia de La Seu, atorgat per los mermessors de son testament, ço es, na Mexendis, germana y hereva universal del difunt,

Mossen Guillem Call y Mossen Arnau Saç, Preberes y beneficiats de la susdita Iglesia, en presencia del notari en Bartomeu Borr, qui l'autorisa, y dels testimonis Mossen Gombert de Cumba y Mossen Pere Si-cart, Preberes, lo 26 d'Abril del any 1420:

Et primo in operatorio hospitii in quo morabatur: Item, una archa ab cubertor de dotze sesters de forment e es plena. — Un arquibanch on eren les robes de dona següents les quals la dita heretera debia que eren sues; primo un cot vermell per adona. — Un mantell de sanguini folrat de pell. — Un cot nou de ferret. — I mantell del dit drap folrat de pel. — I cot blau. — Una gonela del dit drap. — Un cot olda de ferret. — Una gonela de blanquet. — Altra gonela de ferret noua. — I mantell blau forrat de pena. — Una gramaya de blau per adona. — Una almuça noua negra folrada de taffata. — Dos birrets. — Una vanoua bona. — Un lançol de dues teles. — Altre lançol de dues teles cendat. — Tres grealets de stany. — Uns punyets de ferret. — Dues capses de fust buydes. — Dues toualloses obrades de seda. — Un saquet hon hauia cent vuytanta nou blanques vytenes (?). — Una cornuda. — Una tineta al laguera. — Dos panesos. — Dos capeles. — Una cortina barrada de groch e de vermell oldana. — Una banasta de vimens noua. — Un parell de cordes. — Un banch. — Altra banasta petita. — Altra banasta gran. — Un aliure (?) ab lana. — Unes balances ab sen timo. — Un mantell blau. — Un orinell. — Un alcorci. — Una taça tesa gran deurada d'argent. — Tres taces radones d'argent blanques. — Un saquet on haviu quaranta dos florins e mitx entre barchinones, morlans, jaqueses e esterlines e quaranta quatre croats de XVIII diners e I croat de XVII diners. — III barchinones e miya vytenes e XXVII scuts dor e XXXI florins en or. — In camera retro operatorium: primo una colga. — Un matalass. — Un cocena. — Una flaçada sotill. — Un coxi dorella sotill. — Un trausser. — Un parell de lanczolls de dues teles. — Un cobertor de blau. — Un sobrelit bo. — Una flaçada listada de diverses colors. — Una archa ab entorn quatre o cinch sesters de forment. — Una capero blau olda. — Un fasset de blanquet olda. — Una cota blava forrades les manegues de bordat. — Una cota de burell oldana. — Un manto de burell. — Una gramaya de sanguini forrada danyhins (?). — Una cota de ferret forrada les manegues de bordat. — Un capero blau olda. — Una vanoua bona. — Un ascrall o cubertor de diverses colors. — Una almuça oldana. — Un sobrepeliç bo. — Una cadira foradada. — Uns pintes per pintinar lana. — Un cabaç. — Una pipa desfeta. — Un tallador gran. — Un banch estret. — Una eymina. — Un fenistel. — Un gonell de morat olda. — Un matalaç esquinçat de pocha valor. — Una flaçada de lana bona. — Unes spatleres bones. — Un juppo gros olda. — Un arquibanch on eren les coses següents: primo I breuiari de pergami que comença la segona carta significate et finit quod memor et penultima incipit cotidie hec oblatio et finit unum. — Un libre gros de paper qui es letra de

doctrinal que comença forma hominis et finit et leccionis terminetur (1).

Item, un doctrinal de pergami competent cubert de posts. — Un libre de paper de gramatica que comença cum sit nexus et finit quoddam formale. — Altre libre de paper qui es lectura de tractats. — Altre lectura de doctrinal. — Altre libre de lectura de logica que comença questio est inter dialectica et finit quatuor membra (2). — Altre libre de paper on son les constitucions provincials o sinodals de pocha valor. — Un libre de ympnes glosats cubert de posts ab aluda e ab platon. — Altre libre de pergami de sermons cubert de posts. — Altre libre de paper de questions de dret. — Altre libre de paper. — Un libret de paper del compot sotill. — Altre libre de pergami intitulus incipit summa de casibus de fratre Raymundo de pena fort (3). — Altre libre de pergami de sermons. — Altre libre de pergami de sermons. — Altre libre de pergami intitulat a la derreria comune sanctorum. — Un libre de pergami intitulat incipit quartus liber sententiarum de sententiis (4). — Unes constitucions sinodals de paper. — Un libre de pergami imperfet. — Un libre de paper qui es de tractat de dret e Constitucions de Cathalunya. — Un libre de paper on no ha molt scrit. — Un libre de pergami qui son exposicions de vocables scrit en letra radona. — Un libre de pergami qui comença Gregorius Episcopus servus servorum Dei. — Altre libre de pergami intitulat en la cinquena carta incipit prologus s. martini pape ex libris canonum. — Unes decretals que comencen en la segona fulla in textu sit omnibus quod quodam modo et finit compellatur. — Un libraç de paper. — Un testament de Mossen Bernat gomar canonge durgell fet en la ciutat durgell a XVII de març lany M. CCCC. II. clos e subsignat per lo discret nandreu balagner notari per autoritat reyal. — Un banch. — Una capiola. — Un crisol. — Un canalobre de paret. — Tres perolls de somals. — Estam entorn de XXX lliures entre filat e filar. — Lana entre filada e filar entorn XX lliures. — Una cornuda sotill. — Quatre quarabaces. — Una conqua de fust. — Una pipa buyda. — Un quanter ple de vi blanch. — Un alcorci. — Una vinagrera. — Una taça d'argent radona. — Un vexel on havia entorn de VI somades de vimprim (?). — Altre vexel on ha entorn dues somades de clenç (?). — In coquina; primo uns cremals. — Uns cap foguers. — Uns ferres de tres peus. — Altres ferres mayos de tres peus. — Tres loces de ferre. — Una caldera sens ansa.

(1) Lo *Doctrinal*, sembla deu ésser lo *Doctrinale* d'Alexandre de Villedieu, llibre que també se trovava al convent de predicadors de Barcelona en la segona meitat del segle XIII^è.

(2) Lo llibre de *lectura de logica*, pot ésser la «logica vetus» o «logica nova» d'Aristótil.

(3) La *Summa de Casibus* de fra Ramon de Penyafort era molt abundant en lo segle XIV^è.

(4) Lo llibre *quartus liber sententiarum de sententiis* sembla que era lo comentari del llibre quart de les *Sentencies* de Pere lo Lombard.

— Una pacla. — Una caça daram miyancera. — Una cetra de lauto. — Una caldera. — Una ferrada. — Una caceta daram. — Un canalobre de ferre. — Una destraleta. — Una pastera cobertada. — Dues cobertores petites de ferre. — Una esbramadora. — II asts de ferre petits. — Un tallador gran. — Altre tallador gran sotill. — XVI scudeles e VI talladors. — Tres oles de coure migenceres. — I... d stany ab bronch. — I morter de coure ab sa ma. — I morter de pedra. — I caçola de terra. — Uns mols de ferre. — Un banch scon. — Un maçapa. — Dos cisteletes. — Una tauleta o bancha. — Uns ampoles. — Un barral de veyre. — Unes aynes de ferre de traure foch. — Un cofret de pocha valor. — Una maçapa gran. — Un cofret sotill. — Una taula plegadica ab sos capitells. — Una altra taula semblant. — Un librot doracions e de exemples en pergami. — Dos sobrepelices oldans. — Un coltell de ança. — Una spasa. — Un bacinet d'armes rovellat. — Unes cuyraces sotills. — Una balesta. — Una gabia de fil de ferre. — Una bacina gran daram. — Un libre de sermons en paper sotil. — Un libre de pergami collecta evangeliste epistoler sotil. — Una taulaça de fust. — Una balesta. — Un croch. — Un ormal ab son stoyx. — Una lanterna. — Un dreçador. — Dos cereles de ferrada. — Un cadenat sotill. — Una caxa ab ferraments e pans. — Un arquibanch petit. — Un mandiet. — X passadors, III enganents e V astes. — Un tallador de fust gran. — Dos lançols de tres teles cascu. — VII lançols de dues teles cascu. — Unes toualles ab listes blanques en lo cap. — Altres toualles grosseres de canem. — Una stola e un maniple nou de fustani obrat de diverses colors. — Dos caperons doliueta sotils. — Una caxeta petita. — Un parell de tesores petites. — Una cotardia de blau oldana. — Una almuça forrada de pena negra. — Una cota de burell oldana. — Un compteur. — Una cetra de lauto. — Un broquer sotil. — Una podedora. — Un macapa. — Una bacina tesa de lauto. — Un fasset de blanquet. — Una serra. — Una ceruellerera. — Unes cuyraces entigues. — Un librot de letra gotiga. — Un tinter de plom. — Una colga. — Un scrall de canamaç. — Un matalass sotill. — Un lançol de dues teles. — Una flaçada sotil. — Altra squinçada. — Un arquibanch. — Un cetrill de coure. — Moltes camisaçes e altres pedaços esquinçats. — Una correya blanca. — Una concha de fust. — Dues calderaccs daram. — Un colga foch de ferre. — Altre colga foch de ferre sotil. — Una scala V. gallines e I poll. — En la archa forana on ha entorn de XXX o XXXV sestets de forment. — Un cadenat ab sa clau al que es tanchada.

Tant l'inventari de'n Pere de Guardia com lo d'en Ramón de Frexa estàn escrits en pergami y conservats avuy al arxiu de la iglesia de la Pietat, de la Sen d'Urgell. En un y altre document les anotacions de llibres augmenten la valor d'ells per a l'estudi de la cultura mitjval.

PERE PUJOL, Pvre.